

เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษาในระดับอุดมศึกษานั้น นักการศึกษาในต่างประเทศได้ให้ความสำคัญค่านี้นี้มาก โดยถือว่านักศึกษาเป็นกลุ่มบุคคลที่มีจำนวนมากที่สุดของแต่ละสถาบันอุดมศึกษา

สำหรับประเทศไทย การศึกษาเรื่องกิจกรรมนักศึกษากำลังเป็นปัญหาที่นักการอุดมศึกษาให้ความสนใจเป็นอย่างยิ่งทั้งนี้เพราะ สถาบันอุดมศึกษาของไทยอยู่ในภาวะการณที่ขยายตัวอย่างกว้างขวาง ปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ จึงย่อมบังเกิดขึ้นได้ทุกด้าน โดยเฉพาะทางด้านการส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องเสริมสร้างนักศึกษาให้ประสบความสำเร็จในการศึกษาทั้งด้านวิชาการ และทักษะวิชาชีพ ตลอดจนคุณธรรมได้เป็นอย่างดี เอกสารและงานวิจัยของไทยยังมีไม่มากนัก ดังนั้นแนวคิดส่วนใหญ่จึงได้มาจากเอกสารและงานวิจัยของต่างประเทศ ซึ่งผู้วิจัยจะไดรวบรวมและจัดเป็นหมวดหมู่เพื่อสะดวกต่อการศึกษา ดังจะกล่าวตามหัวข้อต่อไปนี้

ความหมายของกิจกรรมนักศึกษา

กิจกรรมนักศึกษา (Student Activities) ได้มีการใช้ชื่อต่าง ๆ กันในอดีต เช่น กิจกรรมนอกหลักสูตร (Extra Curricular Activities) กิจกรรมเสริมหลักสูตร (Co-Curricular Activities) ในปัจจุบันความหมายของหลักสูตรขยายกว้างออกไปมาก การที่จะเรียกกิจกรรมที่จัดขึ้นว่าเป็นกิจกรรมเพื่อส่วนรวมของหลักสูตร หรือเป็นกิจกรรมที่ไม่อยู่ในหลักสูตรก็จะมีคามหมายไม่ถูกต้องนัก จึงเป็นที่นิยมน้อยลงไปมาก เพราะกิจกรรมต่าง ๆ นั้น สถาบันการศึกษาควรถือเป็นส่วนหนึ่งของการให้การศึกษอันสมบูรณ์แก่นักศึกษา ดังนั้น จึงนิยมใช้คำว่า กิจกรรมนักศึกษา

มีผู้ให้ความหมายของคำ กิจกรรมนักศึกษา ไว้ดังนี้

Frederic (1959 : 6) ให้ความหมายไว้ว่า กิจกรรมนักศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นโดยนักศึกษา ซึ่งสมัครใจที่จะเข้าร่วมดำเนินการเองโดยความเห็นชอบและสนับสนุนจากสถาบันการศึกษา ไม่มีการให้หน่วยกิตหรือคะแนนใด ๆ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเลื่อนชั้นหรือสำเร็จการศึกษา

Herbert (1965 : 30) ให้ความหมายของกิจกรรมนักศึกษาไว้ว่า สิ่งต่าง ๆ ที่นักศึกษาปฏิบัติภายใต้การแนะนำและอยู่ในความรับผิดชอบของสถาบันการศึกษา ทั้งนี้กิจกรรมนั้นไม่มีเรื่องของคะแนนเข้ามาเกี่ยวข้อง

ธนู แสงศักดิ์ (2513 : 42) ให้ความหมายว่า กิจกรรมนักศึกษา คือ กิจกรรมที่จัดขึ้นนอกเวลาเรียนตามปกติ เพื่อให้ให้นักศึกษาได้รับความรู้ต่าง ๆ ทั้งที่สืบเนื่องกับหลักสูตรและไม่สืบเนื่อง แต่สถานศึกษามีจุดมุ่งหมายในการจัด เพื่อจะให้เกิดการพัฒนาผู้เรียน โดยสอดคล้องกับความมุ่งหมายของการศึกษา

อนงค์พร สมานชาติ (2515 : 14) ให้ความหมายไว้ว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือกิจกรรมนอกหลักสูตรซึ่งเป็นกิจกรรมของนักศึกษาไว้ว่า เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อเป็นการเสริมความรู้แก่ผู้เรียน โดยที่ไม่ได้ระบุไว้ในหลักสูตร และไม่ได้บังคับให้เรียน แต่เป็นการช่วยให้ผู้เรียนได้รับความรู้ตามหลักสูตรอย่างสมบูรณ์

จากความหมายของกิจกรรมนักศึกษาที่นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ไว้ พอสรุปได้ว่า กิจกรรมนักศึกษา คือ กิจกรรมที่จัดขึ้นทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา โดยความสมัครใจของนักศึกษา เพื่อเสริมประสบการณ์ให้กว้างขวางขึ้น ภายใต้การสนับสนุนของสถานศึกษา

และจากความหมายดังกล่าวนี้ก็จะเห็นคุณลักษณะของกิจกรรมนักศึกษาว่า มีคุณสมบัติที่สำคัญ คือ

1. มีลักษณะที่เป็นไปตามความสมัครใจ
2. ผู้บริหารสถานศึกษายอมรับ,
3. ได้รับการสนับสนุนจากคณาจารย์
4. ไม่มีคะแนนเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมนักศึกษา

การจัดและดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษาให้ได้ผลนั้น จะต้องศึกษาวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนักศึกษาด้วย เพื่อใช้เป็นแนวทางดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ สำหรับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมนักศึกษา มีผู้กล่าวไว้ ดังนี้

McKown (1952 : 12 - 16) ได้กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมนักศึกษาไว้ คือ

1. เพื่อส่งเสริมความเจริญของการศึกษาให้เหมาะสมกับความต้องการของแต่ละคน
2. เพื่อเป็นการเตรียมตัวนักศึกษา สำหรับชีวิตที่กระตือรือร้นตามหลักประชาธิปไตย
3. เพื่อเพิ่มพูนความมีระเบียบวินัยในตนเองให้แก่นักศึกษา
4. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาร่วมกันทำงานร่วมกันได้อย่างดีในสังคม
5. เพื่อเพิ่มพูนความสนใจของนักศึกษาให้กว้างขวางยิ่งขึ้น
6. เพื่อส่งเสริมจริยธรรมในสถานศึกษา
7. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาร่วมกันปฏิบัติตามกฏระเบียบวินัยที่ดี
8. เพื่อส่งเสริมและเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถพิเศษของนักศึกษาแต่ละคน

Prakash (1969 : 113) ได้กล่าวสรุปวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมนักศึกษาไว้ 2 ประการ คือ

1. เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพและการเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพของบุคคล
2. เพื่อส่งเสริมความรู้สึกรับผิดชอบให้สูงขึ้น และเป็นพลเมืองดีที่มีประโยชน์ในอนาคต

ภิญโญ กัลยาณมิตร (2520 : 28 - 29) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนิสิตนักศึกษาที่ทบวงมหาวิทยาลัยได้กำหนดไว้ เพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติสำหรับทุกมหาวิทยาลัยและสถาบัน ดังนี้

1. เพื่อปลูกฝังคุณธรรมแก่นิสิตนักศึกษา
2. เพื่อส่งเสริมความสามัคคีในหมู่นิสิตนักศึกษา

3. เพื่อส่งเสริมกิจกรรมเสริมหลักสูตรทั้งในค่านวิชา การ ประสพการณ์วิชาชีพ
แก่นิสิตนักศึกษา
4. เพื่อปลูกฝังและรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีและเอกลักษณ์
อันดีงาม
5. เพื่อส่งเสริมพละนา มัยและพัฒนาบุคลิกภาพ
6. เพื่อส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษำบำเพ็ญประโยชน์ร่วมกัน
7. เพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงและเกียรติคุณของมหาวิทยาลัย

จากวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมนักศึกษาที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้นั้น อาจกล่าว
ได้ว่า การจัดกิจกรรมนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษานั้นมีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนานักศึกษาในค่าน-
ต่าง ๆ คือ ส่งเสริมการเรียนรู้ทางค่านวิชาการ พัฒนาความสัมพันธ์ทางสังคม ส่งเสริมการใช้
เวลาว่างให้เกิดประโยชน์สูงสุด และพัฒนาบุคลิกภาพของนักศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้นักศึกษาได้ใช้พลัง
ที่มีอยู่ในทางสร้างสรรค์ให้เกิดประโยชน์ มีคุณค่าต่อสังคมและประเทศชาติอย่างแท้จริงต่อไป

ประเภทของกิจกรรมนักศึกษา

กิจกรรมนักศึกษาที่จัดในสถาบันการศึกษา อาจจะมีมากน้อยแตกต่างกันบ้างในแต่ละ
สถาบัน มีผู้จัดประเภทของกิจกรรมนักศึกษาไว้หลายท่าน เช่น

Prakash (1969 : 113) ได้แบ่งกิจกรรมนักศึกษาออกเป็นประเภทต่าง ๆ ดังนี้

1. กิจกรรมทางค่านส่งเสริมการติดต่อสื่อสาร เช่น การปาฐกถา การอภิปราย
การโต้วาที เป็นต้น
2. กิจกรรมเกี่ยวกับการแสดง เช่น การแสดงละคร เป็นต้น
3. กิจกรรมทางสังคมต่าง ๆ เช่น กิจกรรมประเภทงานรื่นเริง เต้นรำ การ
จัดทัศนศึกษา เป็นต้น
4. กีฬา และดนตรี
5. ชุมนุมทางวิชาการ เช่น ชุมนุมวิทยาศาสตร์ ชุมนุมภาษาอังกฤษ เป็นต้น
6. กิจกรรมค่านสังคมสงเคราะห์ เช่น การช่วยเหลือชุมชน การช่วยเหลือ
ผู้ประสบภัยต่าง ๆ เป็นต้น

7. โครงการระหว่างสถานศึกษา
8. โครงการช่วยเหลือพิเศษต่าง ๆ

ทบวงมหาวิทยาลัย (2524 : 90 - 92) ได้จัดสัมมนาผู้บริหารกิจกรรมนิสิตนักศึกษา ครั้งที่ 3 ได้แบ่งประเภทของกิจกรรมนิสิตนักศึกษาไว้ 4 ประเภท ดังนี้

1. กีฬา ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีโอกาสเรียนรู้ เช่น กีฬาเพื่อสุขภาพอนามัย ปลูกฝังความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา และสร้างสรรค์ให้เกิดความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ
2. ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ และสนับสนุนให้มีการเผยแพร่ถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามของไทย และส่งเสริมกิจกรรมด้านศิลปะอื่น ๆ ที่ไม่ขัดต่อวัฒนธรรมและประเพณีไทย
3. บำเพ็ญสาธารณประโยชน์ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม มีจิตสำนึกในการเสียสละเพื่อสังคมส่วนรวมโดยการเรียนรู้ โดยประสบการณ์ และใช้ความรู้ทางวิชาการให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม
4. ส่งเสริมวิชาชีพและความสามารถพิเศษ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมความรู้ ทักษะ และความสามารถพิเศษของนิสิตนักศึกษา

จากประเภทของกิจกรรมนักศึกษาที่มีผู้จัดไว้ดังกล่าวข้างต้นนั้น เมื่อสรุปรวมเป็นหมวดหมู่แล้ว กิจกรรมนักศึกษามี 4 ประเภท คือ

1. กิจกรรมทางค่านักกีฬา
2. กิจกรรมทางค่านศิลปะและวัฒนธรรม
3. กิจกรรมทางค่านบำเพ็ญประโยชน์
4. กิจกรรมทางค่านวิชาการ

การดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษา

ในการดำเนินงานด้านกิจกรรมนักศึกษานั้น องค์ประกอบที่สำคัญที่จะช่วยให้งานด้านนี้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่สถาบันการศึกษากำหนดไว้นั้นย่อมขึ้นอยู่กับการบริหารกิจกรรมนักศึกษา องค์การนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา งบประมาณในการจัดกิจกรรมนักศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดในแต่ละส่วนดังต่อไปนี้

การบริหารกิจกรรมนักศึกษา

กิจกรรมนักศึกษาของสถาบันการศึกษา จะประสบความสำเร็จเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับการบริหารกิจกรรมนักศึกษาโดยเฉพาะการกำหนดวัตถุประสงค์ที่แน่นอน และองค์ประกอบด้านการบริหารจะต้องสอดคล้องและเชื่อมโยงกันอย่างดี Harrold (1967 : 2782 - A) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารหรือการควบคุมการจัดกิจกรรมนักศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยพบว่า วัตถุประสงค์ที่เหมาะสมสำหรับการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา คือ การปลูกฝัง การเสริมสร้าง พัฒนาการ และส่งเสริมบุคลิกภาพทุกด้านของนิสิตนักศึกษา โดยนโยบายการควบคุมกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัย ควรขึ้นอยู่กับเหตุผลทางด้านคุณธรรม วัฒนธรรม และภูมิหลังของนิสิตนักศึกษามากกว่ากฎเกณฑ์ของมหาวิทยาลัย และการควบคุมกำหนดขอบเขตกว้าง ๆ และยืดหยุ่นพอสมควร การเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตนักศึกษา เห็นว่าเป็นเพียงบทบาทหนึ่งในหลาย ๆ บทบาท นอกจากนั้น มหาวิทยาลัยมีหน้าที่ให้การศึกษาก่อเสริมคุณธรรมที่จะแสดงให้เห็นคุณค่าทางการศึกษาด้านการวิพากษ์วิจารณ์โต้แย้งและเสรีภาพในการแสดงออกด้วย

เรื่องการบริหารกิจกรรมนักศึกษาในประเทศไทยนั้นได้รับความสนใจมากเป็นพิเศษ ระยะเวลาปี พ.ศ. 2516 คือ ระยะเวลาหลังจากเหตุการณ์ 14 ตุลาคม วันมหาวิปโยคอันเป็นวันที่เกี่ยวข้องกับกรณีนักเรียน นิสิต นักศึกษา และประชาชนได้ร่วมกันเดินขบวนเรียกร้องรัฐธรรมนูญ เรียกร้องประชาธิปไตย จนในที่สุดได้ต่อสู้และล้มล้างรัฐบาลได้สำเร็จ เพราะองค์กรสำคัญ คือ ศูนย์กลางนิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย ได้รวบรวมพลังจากนิสิตนักศึกษาร่วมปฏิบัติการ เหตุการณ์ดังกล่าวได้ก่อให้เกิดแนวคิดและบทบาทสำคัญของกิจกรรมนักศึกษา ดังนั้น จึงมีหน่วยงานระดับอุดมศึกษาหลายแห่ง เช่น กรมการฝึกหัดครูได้จัดสัมมนาผู้ดำเนินงานกิจกรรมรวมหลักสูตร เมื่อวันที่ 20 - 22 กรกฎาคม 2520 โดยมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ คือ กำหนดนโยบายดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษาอันเหมาะสม ผลการสัมมนากล่าวโดยสรุป คือ ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้มีความรู้

ความเข้าใจนโยบายด้านกิจกรรมนักศึกษาของกรมการฝึกหัดครู บทบาทและหน้าที่ของรองอธิการฝ่ายกิจการนักศึกษา การจัดกิจกรรมนักศึกษา การจัดระบบอาจารย์ที่ปรึกษา และปัญหาอื่น ๆ ที่มีผลต่อกิจกรรมนักศึกษา (กรมการฝึกหัดครู 2520 : 6-9) ทบวงมหาวิทยาลัยได้จัดสัมมนาผู้บริหารกิจการนิสิตนักศึกษา ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 7 - 9 กันยายน 2521 เกี่ยวกับบทบาทและปัญหาอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้บริหารกิจการนักศึกษา ผลการสัมมนากล่าวโดยสรุป คือ ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้ทราบนโยบายและแผนการดำเนินงานด้านกิจการนิสิตนักศึกษา ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 แนวการพัฒนาการดำเนินงานกิจการนิสิตนักศึกษา และการพัฒนาองค์กรและบุคลากรทางด้านกิจการนิสิตนักศึกษา (ทบวงมหาวิทยาลัย 2522 : 89-101) และได้จัดสัมมนาอีกหลายครั้ง เช่น ครั้งที่ 4 ได้จัดสัมมนาที่จังหวัดขอนแก่น เมื่อวันที่ 4 - 6 กันยายน 2525 โดยจัดสัมมนาผู้บริหารกิจการนิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับนโยบาย และหลักปฏิบัติงานด้านกิจกรรมนักศึกษา ผู้เข้าสัมมนานอกจากผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านกิจการนิสิตนักศึกษาแล้ว ยังเป็นครั้งแรกที่มีนิสิตนักศึกษาเข้าร่วมสัมมนาคด้วย ผลการสัมมนาโดยสรุป คือ ทำให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้ทราบนโยบายการส่งเสริมกิจการนักศึกษา ปัญหา อุปสรรคและแนวทางการส่งเสริมกิจการนิสิตนักศึกษาในปัจจุบันและอนาคตการให้คำปรึกษานิสิตนักศึกษา การพัฒนากีฬาเพื่อสุขภาพและกีฬาเพื่อมวลชน แนวทางการติดตามและการประเมินผล โครงการกิจกรรมนิสิตนักศึกษา และการพัฒนาบุคลากรฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษา (ทบวงมหาวิทยาลัย 2525 : 1-3, 105-129) เป็นต้น

การจัดองค์การบริหารกิจกรรมนักศึกษาในสถาบันระดับอุดมศึกษาทุกแห่ง ย่อมมีผู้รับผิดชอบ ส่วนจะเป็นผู้ใดนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะของงานของสถาบันการศึกษาว่า มีขอบเขตกว้างขวางเพียงใด เช่น ระดับมหาวิทยาลัยจะมีรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา รับผิดชอบงานโดยตรง ซึ่งจะทำหน้าที่เสนอแนะนโยบายและร่วมมือ รวมทั้งการบริหารทั่วไปเกี่ยวกับงานกิจการนักศึกษา ซึ่งจะครอบคลุมถึงกิจกรรมนักศึกษาไว้ด้วย เป็นต้น

สำหรับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ไม่ว่าจะ เป็นมหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัยต่างก็เห็นความสำคัญของกิจกรรมนิสิตนักศึกษาด้วยกันทุกแห่ง ในการจัดองค์การบริหารก็ได้พิจารณาให้มีสายงานรับผิดชอบงานกิจการนิสิตนักศึกษา ซึ่งครอบคลุมถึงกิจกรรมนิสิตนักศึกษาด้วยกันทั้งนั้น โดยอาจมีรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิตในมหาวิทยาลัย เช่น จุฬาลงกรณ์มหา-

วิทยาลัย มีรองอธิการฝ่ายกิจการนักศึกษาในวิทยาลัยครู เป็นต้น มีหน้าที่ปกครองควบคุมสโมสร นิสิตนักศึกษา กิจกรรมนิสิตนักศึกษา ให้บริการด้านสุขภาพ จัดทุน จัดสวัสดิการ เป็นต้น ในสถานศึกษานั้น ๆ (อนันต์ ภูมวรรณ 2517 : 15)

อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนักศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นบุคคลสำคัญที่มีส่วนช่วยให้การจัดกิจกรรมนักศึกษา ของนิสิต นักศึกษาสามารถดำเนินลุล่วงไปได้ด้วยดี อาจารย์ที่ปรึกษาในที่นี้หมายถึง อาจารย์ที่ปรึกษาองค์กรต่าง ๆ ในการดำเนินงานด้านกิจกรรมนักศึกษา เช่น สโมสร และชมรมต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่ง William (1978 : 52 - 53) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับคุณลักษณะอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนักศึกษาที่พึงประสงค์ไว้ ดังนี้

1. มีความกระตือรือร้นและสนใจกิจกรรมนักศึกษาอย่างแท้จริง เต็มใจสละเวลาและกำลังงาน เพื่อช่วยงานด้านกิจกรรมนักศึกษาอย่างเต็มความสามารถ
2. จะต้องรู้จักว่าองค์กรนักศึกษา และชมรมกิจกรรมต่าง ๆ สามารถจะช่วยเสริมสร้างประสบการณ์ทางการศึกษาของนักศึกษาอย่างกว้างขวาง
3. จะต้องมีความรู้ในสาขาวิชาหรืองานของชมรมที่ตนเข้าร่วมอย่างแท้จริง
4. จะต้องมีความสนใจในการแก้ปัญหานักศึกษาเป็นรายบุคคลให้มากที่สุด
5. จะต้องคำนึงถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านกิจกรรมนักศึกษาอยู่เสมอ เพื่อหาทางแก้ไขและให้ขอเสนอแนะแก่นิสิตนักศึกษาได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

นอกจากนี้ผู้บริหารกิจการนิสิตนักศึกษา ซึ่งได้เข้าร่วมสัมมนาที่ทบวงมหาวิทยาลัยได้สรุปคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาไว้ ดังนี้

1. กล้าเผชิญปัญหาเฉพาะหน้าและสามารถแก้ปัญหาได้ทันเวลาที่
2. ต้องใช้ความสุ่มรอบคอบ
3. ต้องมีความละเอียดอ่อน
4. มีจิตวิทยาสูง
5. ต้องมีวิธีปฏิบัติด้วยความยืดหยุ่น และพยายามหาทางออกให้นิสิตนักศึกษาอย่างเหมาะสม (จินตนา ญินพันธ์ 2525 : 140 - 141)

กล่าวโดยสรุป อาจารย์ที่ปรึกษาควรจะเป็นคนที่มีความรู้ในงานที่ตนรับผิดชอบ สนใจที่จะทำหน้าที่ มุ่งที่จะเห็นผลประโยชน์ที่เกิดจากกิจกรรมนิสิตนักศึกษาที่ใคร่ร่วมกันปฏิบัติ และที่สำคัญที่สุดก็คือ ต้องพยายามเข้าใจในตัวนิสิตนักศึกษาเป็นอย่างดี

องค์กรนักศึกษา

การบริหารงานกิจกรรมนักศึกษาในสถาบันการศึกษานั้นกระทำได้หลายรูปแบบ แล้วแต่ความต้องการของนิสิตนักศึกษา และลักษณะที่เหมาะสมของสถาบันการศึกษานั้น ๆ รูปแบบการบริหารอาจจะแตกต่างกันมากโดยมีตั้งแต่ นิสิตนักศึกษารวมกลุ่มกันดำเนินงานกิจกรรมนิสิตนักศึกษาอย่างไม่เป็นทางการ จนกระทั่งรวมกลุ่มกันจัดตั้งเป็นองค์กรนิสิตนักศึกษา ที่มีข้อบังคับกำหนดไว้เป็นลายลักษณ์อักษร จากผลสรุปในการสัมมนาผู้บริหารกิจการนิสิตนักศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย เมื่อเดือน กันยายน 2521 ได้มีข้อสรุปเกี่ยวกับรูปแบบขององค์กรนิสิตนักศึกษาไว้ 2 รูปแบบ คือ

1. แบบองค์การ มีกรรมการบริหารกับสภา
2. แบบสโมสร มีเฉพาะกรรมการบริหาร (ทบวงมหาวิทยาลัย 2522 : 10)

ในปัจจุบันองค์กรนักศึกษาในสถาบันการศึกษาของไทยมีอยู่ทั้ง 2 รูปแบบ เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีรูปแบบการบริหารแบบองค์การ ซึ่งแบ่งการบริหารเป็น 2 ส่วน คือ กรรมการบริหารมีชื่อว่า องค์การบริหารสโมสรนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสภาซึ่งมีชื่อว่า สภานิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (จินตนา ยูนิพันธ์ 2525 : 131-132) สำหรับสถาบันอุดมศึกษาที่มีรูปแบบการบริหารแบบสโมสร ซึ่งจะมีเฉพาะกรรมการบริหารสโมสร เช่น สโมสรนักศึกษาวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา (วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา 2525 : 3) สโมสรนักศึกษาวิทยาลัยช่างกลปทุมวัน (วิทยาลัยช่างกลปทุมวัน 2526 : 5) เป็นต้น

องค์กรนักศึกษาในแต่ละสถาบันจะมีวัตถุประสงค์สำหรับองค์กร เพื่อใช้ดำเนินการ เช่น สโมสรนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อฝึกฝนให้นิสิตมีความเข้าใจในบทบาทของตน มีความรับผิดชอบในหน้าที่และในการปกครองตนเองตามหลักประชาธิปไตย
2. เพื่อฝึกฝนให้นิสิตได้รับฝึกซ้อมในการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับปณิธานของมหาวิทยาลัย
3. เพื่อเป็นตัวแทนในการรักษาผลประโยชน์เป็นส่วนรวมของนิสิต

4. เพื่อปลูกฝังคุณธรรมแก่นิสิตและส่งเสริมความสามัคคีในหมู่นิสิต
5. เพื่อส่งเสริมกิจกรรมเสริมหลักสูตร เสรีภาพทางวิชาการ ปลูกฝังและรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และเอกลักษณ์อันดีงามของชาติ
6. เพื่อส่งเสริมพลานามัยและพัฒนาบุคลิกภาพ และส่งเสริมให้นิสิตได้บำเพ็ญประโยชน์ร่วมกัน
7. เพื่อส่งเสริมให้นิสิตมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบต่อสังคม
8. เพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงและเกียรติคุณของมหาวิทยาลัย (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2523 : 3)

ส่วนสโมสรนักศึกษาวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อปลูกฝังคุณธรรมแก่นักศึกษา
2. เพื่อส่งเสริมความสามัคคีในหมู่นักศึกษาและบุคคลทุกฝ่ายในวิทยาลัย
3. เพื่อปลูกฝังและรักษาไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณี และเอกลักษณ์อันดีงามของชาติ
4. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาได้พัฒนาการทั้งทางกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา
5. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักบำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวม มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
6. เพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงและเกียรติคุณของวิทยาลัย
7. เพื่อปลูกฝังให้นักศึกษารู้จักสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบตามวิถีทางแห่งการดำเนินชีวิตแบบประชาธิปไตย
8. เพื่อส่งเสริมให้เกิดความรู้ ทักษะ และประสบการณ์เพิ่มเติมจากหลักสูตรของสภาการศึกษา อันจะเป็นประโยชน์ในการออกไปประกอบอาชีพครูต่อไปในอนาคต
9. ส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักการทำงานและแก้ปัญหาด้วยวิธีวิทยาศาสตร์ รู้หลักการ บริหารงาน มนุษยสัมพันธ์ และการทำงานร่วมกันด้วยกระบวนการหมู่พวก
10. เพื่อให้บริการและสวัสดิการแก่นักศึกษาตามโอกาสและความเหมาะสม
11. เพื่อเป็นผู้ประสานงานกิจกรรมร่วมกับสถาบันการศึกษา หรือองค์กรอื่น ๆ ที่มีวัตถุประสงค์สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสโมสร (วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา 2526 : 72)

จะเห็นว่าวัตถุประสงค์ขององค์กรนักศึกษาในแต่ละสถาบันใกล้เคียงกัน กล่าวคือ เพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาใหม่มีความรู้ มีทักษะ มีประสบการณ์ มีคุณธรรม เพื่อเป็นพลเมืองดีของสังคมและประเทศชาติต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ Smith (1971 : 524 - 525) ในเรื่องบทบาทและหน้าที่ขององค์กรนักศึกษา ซึ่งมีดังนี้

1. องค์กรนักศึกษา ถือว่าเป็นการฝึกความเป็นพลเมืองดีของสังคม มีการฝึกเรื่องสิทธิและหน้าที่ของการอยู่รวมกันในสังคม
2. องค์กรนักศึกษา จะต้องเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ ตลอดจนให้นักศึกษาได้มีการแสดงออกในลักษณะต่าง ๆ
3. องค์กรนักศึกษา ช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างหมู่คณะของนักศึกษา
4. องค์กรนักศึกษา มีหน้าที่ส่งเสริมสวัสดิการโดยทั่วไปของนักศึกษา
5. องค์กรนักศึกษา เป็นการฝึกรูปแบบของการบริหารงานแก่นักศึกษา

งบประมาณการจัดกิจกรรมนักศึกษา

ในการดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษานั้น องค์กรประกอบที่มีความสำคัญมากประการหนึ่ง ได้แก่ เงินค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน เรื่องที่สมควรพิจารณาเป็นพิเศษ ได้แก่ เรื่องการจัดหาเงินเพื่อใช้จ่ายในกิจกรรมต่าง ๆ และเรื่องระเบียบการใช้จ่ายเงิน เกี่ยวกับเรื่องนี้มีผู้แสดงทัศนะไว้ ดังนี้

McKown (1952 : 574) ได้สรุปรายได้เพื่อนำมาใช้จ่ายในกิจกรรมนิสิตนักศึกษา ไว้เป็นประเภทใหญ่ ๆ 5 ประเภท คือ

1. เงินที่เก็บจากนิสิตนักศึกษาผู้เข้าร่วมกิจกรรม คือ เงินที่องค์กรนักศึกษา หรือสโมสรนักศึกษาเรียกเก็บจากนักศึกษาเป็นค่าบำรุงองค์กรหรือสโมสร
2. เงินที่มีผู้บริจาคให้ คือ เงินที่มีผู้บริจาคให้แก่องค์กรหรือสโมสรนักศึกษา สำหรับใช้จ่ายในองค์กรหรือสโมสรตามวัตถุประสงค์ที่ใ้วางไว้
3. เงินค่าธรรมเนียมและค่าบริการต่าง ๆ คือ เงินที่เก็บจากนิสิตนักศึกษา เป็นค่าธรรมเนียมและค่าบริการต่าง ๆ เช่น เงินค่าสมัครเป็นสมาชิกชมรม เป็นต้น
4. เงินที่ได้จากการจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อหาทุน คือ เงินที่ได้จากการจัดกิจกรรมพิเศษขององค์กรหรือสโมสร เช่น จัดแสดงดนตรีการกุศล ออกงานจำหน่ายผลงานของสมาชิกในองค์กรหรือสโมสร เพื่อหารายได้พิเศษให้แก่องค์กรหรือสโมสร เป็นต้น

5. เงินอุดหนุนจากรัฐบาลเป็นงบประมาณ คือ เงินงบประมาณที่รัฐบาลสนับสนุนการจัดกิจกรรมนักศึกษา เช่น ค่าใช้จ่ายในการแข่งขันกีฬาภายในของสถาบัน เป็นต้น

การใช้จ่ายเงินในกิจกรรมต่าง ๆ ของนิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่จะมีการควบคุมโดยสถาบันการศึกษานั้นร่วมอยู่ด้วย เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา Frederic (1959 : 184 - 185) ได้กล่าวถึงการควบคุมโดยสถาบันมีอยู่ 3 วิธี คือ ควบคุมโดยสำนักงานบริหารของสถาบันการศึกษา ควบคุมโดยคณะอาจารย์ที่ปรึกษา และควบคุมโดยธนาคารของสถาบันการศึกษา สำหรับในประเทศไทยเงินทุนในการดำเนินงานด้านกิจกรรมนักศึกษา ส่วนใหญ่จะได้มาจากการเก็บเงินค่ากิจกรรมนักศึกษาจากนิสิตนักศึกษานั้นเอง ส่วนระเบียบการเบิกจ่ายและการควบคุมก็มีหลักเกณฑ์คล้ายคลึงกันเป็นส่วนใหญ่ แต่อาจจะมีส่วนปลีกย่อยแตกต่างกันออกไปบ้างตามขนาดและระดับของสถาบันการศึกษา เช่น มหาวิทยาลัยรามคำแหง (2525 : 1) การขออนุมัติใช้จ่ายเงินของสโมสรนักศึกษาหรือชมรมต้องเสนอผ่านอาจารย์ที่ปรึกษา และให้รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา เป็นผู้อนุมัติการใช้จ่ายเงินได้ตามความจำเป็นครั้งละไม่เกิน 100,000 บาท ถ้าเกินกว่านั้นต้องขออนุมัติจากอธิการบดี ส่วนสถาบันขนาดเล็กลงมา เช่น วิทยาลัยครูก็มีระเบียบการเงินของสถาบันโดยเฉพาะ (สภาการฝึกหัดครู 2519 : 2 - 3) เป็นต้นว่าให้รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษาเป็นประธานกรรมการการเงินค่ากิจกรรมนักศึกษา เมื่ออาจารย์ที่ปรึกษาและตัวแทนนักศึกษารวมเป็นกรรมการอนุมัติจ่ายเงิน ประธานกรรมการจะเรียกประชุมแจ้งให้ที่ประชุมคณะกรรมการเป็นผู้อนุมัติ แต่ในกรณีจำเป็นเร่งด่วน ประธานมีอำนาจอนุมัติจ่ายได้ครั้งละไม่เกิน 5,000 บาท ส่วนการเบิกเงินนั้นให้ลงนามร่วมกันระหว่างอาจารย์และนักศึกษาที่เป็นกรรมการ วิทยาลัยช่างกลปทุมวัน (กรมอาชีวศึกษา 2525 : 5) มีระเบียบการใช้จ่ายเงิน คือ การเบิกจ่ายเงินที่ฝาก ประธานชมรมและเหรัญญิกลงนามร่วมกันโดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา เสนอเจ้าหน้าที่การเงินของสถานศึกษา ถ้ามีความจำเป็นต้องใช้จ่ายเงินนอกเหนือจากแผนการใช้จ่ายเงินของแต่ละชมรม ต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา

จะเห็นว่าลักษณะ และรูปแบบการจัดการ เกี่ยวกับเงินกิจกรรมนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาโดยทั่วไป จะมีแนวทางที่คล้ายคลึงกันซึ่งโดยปกติแล้วในเรื่องการจัดสรรงบประมาณในแต่ละสถาบัน จะมีการจัดทำงบประมาณของฝ่ายต่าง ๆ ไว้ และจะพิจารณาจัดสรรตามโครงการที่

แต่ละฝ่ายเสนอมาตามความเหมาะสมต่อไป นอกจากนี้ก็มักจะมีเงินกองกลางซึ่งกันไว้เป็นพิเศษจำนวนหนึ่ง โดยปกติจะกำหนดไว้ประมาณร้อยละ 10 - 20 ของงบประมาณทั้งหมด เพื่อเก็บเอาไว้ใช้ในกรณีพิเศษ หรือมีความจำเป็นเร่งด่วน ส่วนการควบคุมนั้นก็จะมีคณะกรรมการของสถาบันประกอบด้วยเจ้าหน้าที่การเงิน อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรม และตัวแทนนักศึกษาคอยตรวจสอบการใช้จ่ายเงินตามโครงการอีกครั้งหนึ่ง

การประเมินผลกิจกรรมนักศึกษา

องค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งในการดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษานั้น ได้แก่ การประเมินผล วันนอร์ มะทา (2523 : 18) ได้กล่าวว่า การประเมินผลในการจัดกิจกรรมนั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นสิ่งสะท้อนให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมนั้น มีความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ นอกจากนี้ยังเป็นโอกาสได้สำรวจดูความสนใจความต้องการของสมาชิก และข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขการจัดกิจกรรมในโอกาสต่อไป

ส่วน Franklin A. and others (1958 : 594) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการประเมินผลกิจกรรมนักศึกษาไว้สรุปได้ 3 ประการ ดังนี้

1. เพื่อเรียนรู้และศึกษาในส่วนที่ประสบความสำเร็จ
2. เพื่อหาข้อดีและข้อบกพร่องในการจัดกิจกรรมนักศึกษา
3. เพื่อหาทางปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมนักศึกษา

นอกจากนี้ยังได้เสนอหลักการประเมินผลกิจกรรมนักศึกษาที่สำคัญไว้ 8 ประการ คือ

1. การประเมินผลกิจกรรมนักศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลงานของสถาบันการศึกษาในด้านคุณภาพการเรียนการสอนด้วย
2. จะต้องประเมินผลส่วนประกอบทุกเรื่องของกิจกรรม
3. บุคคลที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย จะต้องมีส่วนร่วมในการประเมินผล
4. การประเมินผลจะต้องใช้วิธีการหลาย ๆ อย่าง ทั้งที่เป็นแบบแผนและไม่เป็นแบบแผน
5. การประเมินผลจะต้องให้เป็นปรนัยมากที่สุด

6. ข้อมูลที่ได้จากการประเมินจะต้องนำมาจัด และวิเคราะห์ เพื่อหาข้อสรุปและจัดทำข้อเสนอแนะ
7. ผลการประเมินจะต้องเก็บรักษา และนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงงานกิจกรรมนักศึกษาให้ดีขึ้นอยู่เสมอ
8. การประเมินผลกิจกรรมนักศึกษาเป็นกระบวนการต่อเนื่องต้องกระทำอยู่เสมอ

ในส่วนที่เกี่ยวกับวิธีการที่จะใช้ในการรวบรวมข้อมูลเพื่อประเมินผลกิจกรรมศึกษานั้น อาจทำได้หลายวิธี สำหรับการประเมินผลที่เป็นแบบแผนก็อาจใช้วิธีต่าง ๆ ได้แก่ การใช้แบบสอบถาม การเยี่ยมชมโดยคณะกรรมการการศึกษาวิจัย เป็นต้น สำหรับวิธีที่ไม่เป็นแบบแผน ได้แก่ การอภิปรายโดยสภาหรือสโมสรนักศึกษา หรือองค์กรอื่น ๆ ของนักศึกษา การรับฟังความคิดเห็นจากอาจารย์และนักศึกษา การสังเกตปฏิบัติการจากนักศึกษาเหล่านี้ เป็นต้น (จุมพลศิริสวัสดิ์, สัมภาษณ์)

บุคคลที่ควรมีส่วนร่วมในการประเมินผลกิจกรรมศึกษานั้น McKown (1952 : 635 - 637) ได้สรุปว่า ควรมีบุคคลต่าง ๆ เหล่านี้คือ ผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา นักศึกษาผู้เข้าร่วมกิจกรรม ศิษย์เก่า ผู้ปกครอง และผู้ทรงคุณวุฒิอื่น ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผลกิจกรรมนักศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้น และในการประเมินผลทุกครั้ง ควรจัดให้มีรายงานสรุปผลไว้เป็นหลักฐานเพื่อสถานศึกษาจะได้นำไปใช้ประกอบการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขการจัดกิจกรรมนักศึกษาให้พัฒนายิ่งขึ้นต่อไป

ปัญหาของกิจกรรมนักศึกษา

งานกิจกรรมนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเป็นงานที่มักมีปัญหามาเนิ่นนาน คังกล่าวของ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี ได้กล่าวถึงงานดังกล่าวในพิธีเปิดการสัมมนาผู้บริหารกิจการนิสิตนักศึกษา ครั้งที่ 3 ว่า เป็นงานที่ห้งยุงห้งยาก ไม่ค่อยจะมีใครอยากทำ ผู้ที่มีความสำนึกถูกต้อง มีจิตใจอุทิศตนเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมอย่างแท้จริงเท่านั้น จึงจะยอมเหนื่อยเหนื่อยเพื่องานนี้ (ทพวงมหาวิทยาลัย 2524 : 4) งานกิจกรรมนักศึกษาจะมีปัญหาในส่วนใดมากน้อยเพียงใด ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นเรื่องที่ควรจะนำมาศึกษาอย่างยิ่ง

ปัญหาของงานกิจกรรมนักศึกษา นั้น ได้มีผู้สนใจศึกษาหลายท่าน อาทิเช่น สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ ได้ศึกษาปัญหากิจกรรม โดยเฉพาะกิจกรรมของกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา (2525 : 57 - 58) ได้สรุปปัญหากิจกรรมไว้ดังนี้

กลุ่มกิจกรรมของโรงเรียนนายร้อยทหาร - ตำรวจ ปัญหากิจกรรม คือ เวลา งบประมาณ อุปกรณ์ สถานที่ และกฎระเบียบของสถาบัน

กลุ่มกิจกรรมของวิทยาลัยพลศึกษา ปัญหากิจกรรม คือ งบประมาณ ยานพาหนะ การคมนาคม อุปกรณ์ สถานที่ และเจ้าหน้าที่หรือผู้ที่มีความสามารถ

กลุ่มกิจกรรมของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ปัญหากิจกรรม คือ งบประมาณ อุปกรณ์ สถานที่ ขาดการสนับสนุนและความร่วมมือจากผู้บริหารและสมาชิก ขาดแคลนบุคลากรที่มีความสามารถ และกฎระเบียบไม่เอื้ออำนวยให้จัดกิจกรรม

กลุ่มกิจกรรมของวิทยาลัยครู ปัญหากิจกรรม คือ ขาดการสนับสนุน และความร่วมมือจากผู้บริหารและสมาชิก ขาดแคลนงบประมาณ สถานที่ บุคลากร และปัญหาด้านเวลา

กลุ่มกิจกรรมของวิทยาลัยเอกชน ปัญหากิจกรรม คือ ขาดแคลนงบประมาณ สถานที่ กฎระเบียบสถาบัน และความเข้าใจบทบาท และจุดมุ่งหมายในการจัดกิจกรรมระหว่างผู้บริหารและนักศึกษา

กลุ่มกิจกรรมของมหาวิทยาลัย ปัญหากิจกรรม คือ ขาดแคลนงบประมาณ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ ขาดการสนับสนุน และความร่วมมือจากผู้บริหาร และสมาชิก และขาดแคลนสถานที่

ส่วนทบวงมหาวิทยาลัยได้สรุปปัญหาของกิจกรรมนิสิตนักศึกษา ในการสัมมนาผู้บริหารกิจการนิสิตนักศึกษา ครั้งที่ 3 (2524 : 72 - 73) ไว้ดังนี้

- 1) ผู้บริหารไม่ให้การสนับสนุนเท่าที่ควร
- 2) นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ไม่สนใจและเห็นความสำคัญของกิจกรรมนักศึกษา
- 3) งบประมาณ สำหรับสนับสนุนมีให้ไม่เพียงพอ
- 4) ขาดบุคลากร เช่น ผู้ดำเนินงาน อาจารย์ที่ปรึกษา
- 5) ขาดการประสานงานทั้งภายในสถานศึกษา และหน่วยงานภายนอก

ซูซีฟ พุทธประเสริฐ ได้ศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัยครูภาคตะวันตก (2523 : 184) ได้สรุปถึงปัญหากิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัยครูภาคตะวันตก ไว้ดังนี้

- 1) การจัดกิจกรรมนักศึกษา ขาดงบประมาณ อุปกรณ์ และสถานที่
- 2) อาจารย์และนักศึกษาไม่เข้าร่วมกิจกรรมเท่าที่ควร
- 3) การประเมินผลไม่เหมาะสม
- 4) ไม่นำผลการประเมินผลมาใช้ปรับปรุงกิจกรรมนักศึกษา

และกล่าวไว้อีกว่า ปัญหาดังกล่าวมีอยู่ในวิทยาลัยครูทุกแห่ง

ส่วน นพพร พานิชสุข (2524 : 13 - 14) ได้กล่าวสรุปปัญหาเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาไว้ดังนี้

- 1) ความร่วมมือ อาจารย์และนักศึกษายังขาดความร่วมมือกัน
- 2) การวางแผนโครงการ ขาดการวางแผนร่วมกันระหว่างผู้เกี่ยวข้อง
- 3) ทักษะ และประสบการณ์ อาจารย์และนักศึกษามีทักษะและประสบการณ์ใน

การจัดกิจกรรมนักศึกษาค่อนข้างน้อย

- 4) งบประมาณ เงินหรืองบประมาณไม่เพียงพอสำหรับการจัดกิจกรรม
- 5) อุปกรณ์ ขาดอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม เช่น สถานที่ วัสดุที่ใช้ ฯลฯ

จากปัญหาที่ผู้ศึกษาหลายท่านได้ศึกษาพอสรุปปัญหาของกิจกรรมนักศึกษาของสถาบัน - อุดมศึกษาได้ 4 ประการ คือ

- 1) ผู้บริหาร อาจารย์ให้ความสำคัญต่อกิจกรรมนักศึกษาน้อย
- 2) ความร่วมมือระหว่างบุคลากรที่เกี่ยวข้องยังมีน้อย
- 3) งบประมาณ อุปกรณ์ มีไม่เพียงพอ
- 4) ขาดการวางแผนงานโครงการสำหรับการจัดกิจกรรมนักศึกษา

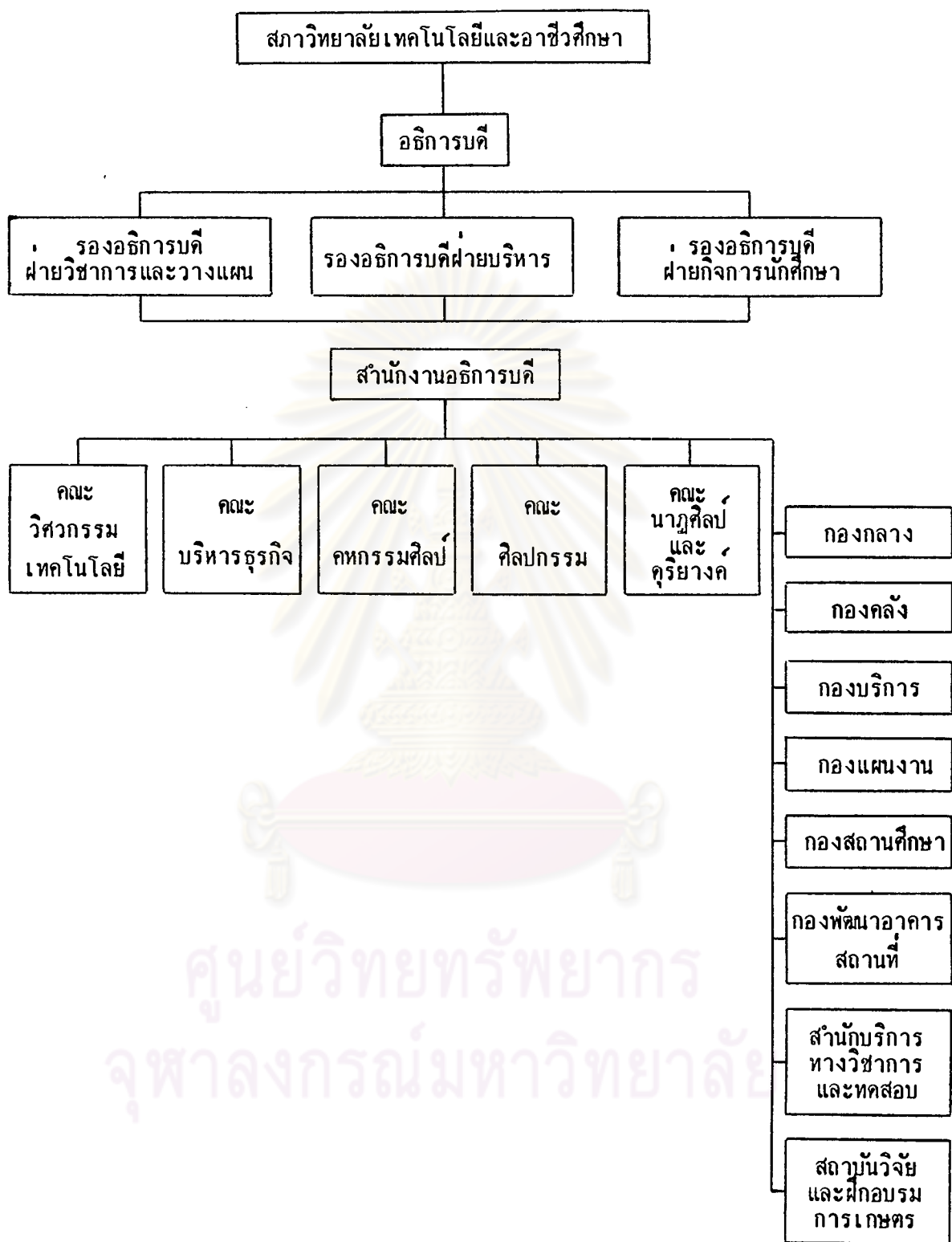
วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา

ในการศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนักศึกษา ในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ผู้วิจัยใครขอเสนอประวัติความเป็นมาของสถาบันดังกล่าวโดยสังเขป เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการศึกษากิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัยต่อไป

วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ถือกำเนิดขึ้นโดยพระราชบัญญัติวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา พุทธศักราช 2518 โดยทางราชการได้รวมวิทยาลัยที่สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในบางส่วน โอนมารวมเป็นสถาบันเดียวกัน มีฐานะเทียบเท่ากรม สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นสถาบันการศึกษา และวิจัย มีวัตถุประสงค์ที่จะผลิตครูอาชีวศึกษาระดับปริญญาตรี ให้การศึกษาทางค่านวิชาชีพทั้งระดับปริญญาตรี ต่ำกว่าปริญญาตรี และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ทำการวิจัยส่งเสริมการศึกษาทางค่านวิชาชีพ และบริการทางวิชาการแก่สังคม มีโครงสร้างการบริหารตามแผนภูมิต่อไปนี้

ศูนย์วิจัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยาลัยเริ่มเปิดสอนระดับปริญญาตรี ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2518 จนถึงปัจจุบันยังไม่มีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการฝ่ายกิจการนักศึกษา แต่ละคณะวิชายังไม่มีสถานที่ทำงาน และดำเนินการสอนเป็นของสถาบันโดยเฉพาะ ใ้ค้ำอาศัยอาคารสถานที่ทำงานและดำเนินการสอนตามวิทยาเขตต่าง ๆ คณะวิชาที่เปิดสอนระดับปริญญาตรีในกรุงเทพมหานครมี 5 คณะวิชาดังนี้

1. คณะวิศวกรรมเทคโนโลยี มีหน้าที่จัดการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิศวกรรมศาสตร์ และสาขาเทคนิคอุตสาหกรรม เปิดทำการสอน ณ วิทยาเขตเทเวศร์ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร มีส่วนราชการ ดังนี้

สำนักงานเลขาธิการคณะ

ภาควิชาโยธา

ภาควิชาไฟฟ้า

ภาควิชาเครื่องกล

ภาควิชาอุตสาหกรรม

ภาควิชาเทคนิคอุตสาหกรรม

ภาควิชาเทคนิคอุตสาหกรรมศึกษา

2. คณะบริหารธุรกิจ มีหน้าที่จัดการศึกษาในระดับปริญญาตรี สาขาวิชาบริหารธุรกิจ เปิดทำการสอน ณ วิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนาถ ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร มีส่วนราชการในคณะ ดังนี้

สำนักงานเลขาธิการคณะ

ภาควิชาธุรกิจศึกษาและสัมพันธ์

ภาควิชาการตลาด

ภาควิชาการจัดการ

ภาควิชาการบัญชี

3. คณะทฤษฎีศาสตร์ มีหน้าที่จัดการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาทฤษฎีศาสตร์ แต่เดิมเปิดทำการสอน ณ วิทยาเขตพระนครใต้ เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ปัจจุบันย้ายมาเปิดทำการสอน ณ วิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนาถ เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร มีส่วนราชการในคณะ ดังนี้

สำนักงานเลขาธิการคณะ

ภาควิชาคหกรรมศึกษา

ภาควิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย

ภาควิชาอาหารและโภชนาการ

ภาควิชาครอบครัวศึกษา

4. คณะศิลปกรรม มีหน้าที่จัดการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาศิลปกรรม
เปิดทำการสอน ณ วิทยาเขตเพาะช่าง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร มีส่วนราชการดังนี้

สำนักงานเลขาธิการคณะ

ภาควิชาศิลปกรรมศึกษา

ภาควิชาศิลปะประจำชาติ

ภาควิชาศิลปกรรม

ภาควิชาออกแบบศิลปประยุกต์

ภาควิชาหัตถกรรม

5. คณะนาฏศิลป์และดุริยางค์ มีหน้าที่จัดการศึกษาในระดับปริญญาตรี สาขาวิชา
ศิลปะ เปิดทำการสอน ณ วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร กรุงเทพมหานคร มีส่วนราชการดังนี้

สำนักงานเลขาธิการคณะ

ภาควิชานาฏศิลป์และดุริยางค์

ภาควิชานาฏศิลป์

ภาควิชาดุริยางค์

ภาควิชาการแสดง

(วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา 2523 : 1 - 5)

สภาพการจัดกิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา

วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่ให้ความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษาเช่นเดียวกับสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ ผู้วิจัยได้ศึกษานโยบายของสถาบัน วัตถุประสงค์ ลักษณะกิจกรรมที่จัด โครงสร้างบริหารกิจกรรมนักศึกษา งบประมาณ ปัญหาในการจัดกิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา นำมากล่าวโดยสรุปแต่ละหัวข้อดังต่อไปนี้

1. นโยบายของสถาบันต่อกิจกรรมนักศึกษา

ในการจัดกิจกรรมนักศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษายังไม่มีนโยบายในการจัดกิจกรรมเป็นลายลักษณ์อักษร แต่ได้อาศัยแนวนโยบายการศึกษาของรัฐที่กล่าวไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2520 โดยเฉพาะข้อที่ว่า "รัฐพึงสนับสนุนกิจกรรมเยาวชนและจัดการศึกษาให้เยาวชนมีบุคลิกภาพที่ดี มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย มีทัศนคติที่ดีต่อวัฒนธรรมไทย ยึดมั่นร่วมมือกันธำรงรักษา และปกป้องสถาบัน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์" จึงได้วางนโยบายการจัดกิจกรรมนักศึกษาเป็นหลักสำคัญ คือ เพื่อให้ให้นักศึกษามีความรู้ มีทักษะ และประสบการณ์ในสาขาวิชาชีพ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ประกอบสัมมาชีพและเป็นพลเมืองดีของสังคมและประเทศชาติ

แนวนโยบายดังกล่าวทุกคณะวิชา ทุกวิทยาเขตได้อุปปฏิบัติเช่นเดียวกัน (สุคันธ์ สุคันธารุณ, สัมภาษณ์)

2. วัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมนักศึกษา

วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาได้จัดกิจกรรมนักศึกษาตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2520 โดยอาศัยคู่มือการจัดกิจกรรมพิเศษสำหรับการศึกษาสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย (ปวช. และ ปวส.) พ.ศ. 2520 เป็นแนวทางปฏิบัติและได้วางวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมนักศึกษา เป็นการภายในไว้ดังต่อไปนี้

1. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษา มีความรู้ มีทักษะ และประสบการณ์ในวิชาชีพ สามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาได้เรียนรู้และสำนึกในหน้าที่ สิทธิเสรีภาพและความรับผิดชอบตามวิถีทางแห่งระบอบประชาธิปไตย

3. เพื่อเสริมสร้างให้นักศึกษามีคุณธรรม เสียสละ และอุทิศตนเพื่อสังคม

4. เพื่อทะนุบำรุงและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามของไทย

5. เพื่อส่งเสริมพละอนามัยและพัฒนาบุคลิกภาพของนักศึกษา

6. เพื่อส่งเสริมใหม่ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

7. เพื่อส่งเสริมและเผยแพร่ชื่อเสียงและเกียรติคุณของสถาบัน

(บุญโปรง บัวเข้ม, สัมภาษณ์)

วัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมนักศึกษา ในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ที่กล่าวมานี้ตรงกับวัตถุประสงค์ที่ผู้รู้ คือ McKown Prakash และ ญิณญู กัลยาณมิตร กล่าวไว้ คือ ส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้ ความสามารถในวิชาชีพ มีบุคลิกภาพดี มีพละอนามัย มีคุณธรรม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และเป็นพลเมืองดีของสังคม

3. ลักษณะกิจกรรมที่จัด

ลักษณะกิจกรรมที่นักศึกษาที่จัดในคณะวิชาต่าง ๆ ในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา กล่าวโดยสรุปมี 5 กลุ่ม คือ

- 1) กิจกรรมทางด้านวิชาการ ✓
- 2) กิจกรรมทางด้านกีฬา ✓
- 3) กิจกรรมทางด้านศิลปวัฒนธรรม ✓
- 4) กิจกรรมทางด้านการบำเพ็ญประโยชน์ ✓
- 5) กิจกรรมทางด้านสนันทนาการ ✓

แต่เนื่องจากสภาพของลักษณะวิชาในแต่ละคณะวิชามีความแตกต่างกัน ดังนั้นกิจกรรมในบางคณะวิชาจึงแตกต่างกันไปบ้าง โดยเฉพาะกิจกรรมทางด้านวิชาการ ซึ่งเป็นไปตามลักษณะวิชา เช่น คณะวิศวกรรมเทคโนโลยี จัดกิจกรรมด้านวิชาการเน้นไปทางด้านช่างอุตสาหกรรม คณะบริหารธุรกิจ จัดกิจกรรมด้านวิชาการเน้นทางด้านธุรกิจโฆษณาและการตลาด คณะศึกษาศาสตร์ จัดกิจกรรมเน้นทางด้านโภชนาการ เคหเศรษฐศาสตร์ ศิลป-

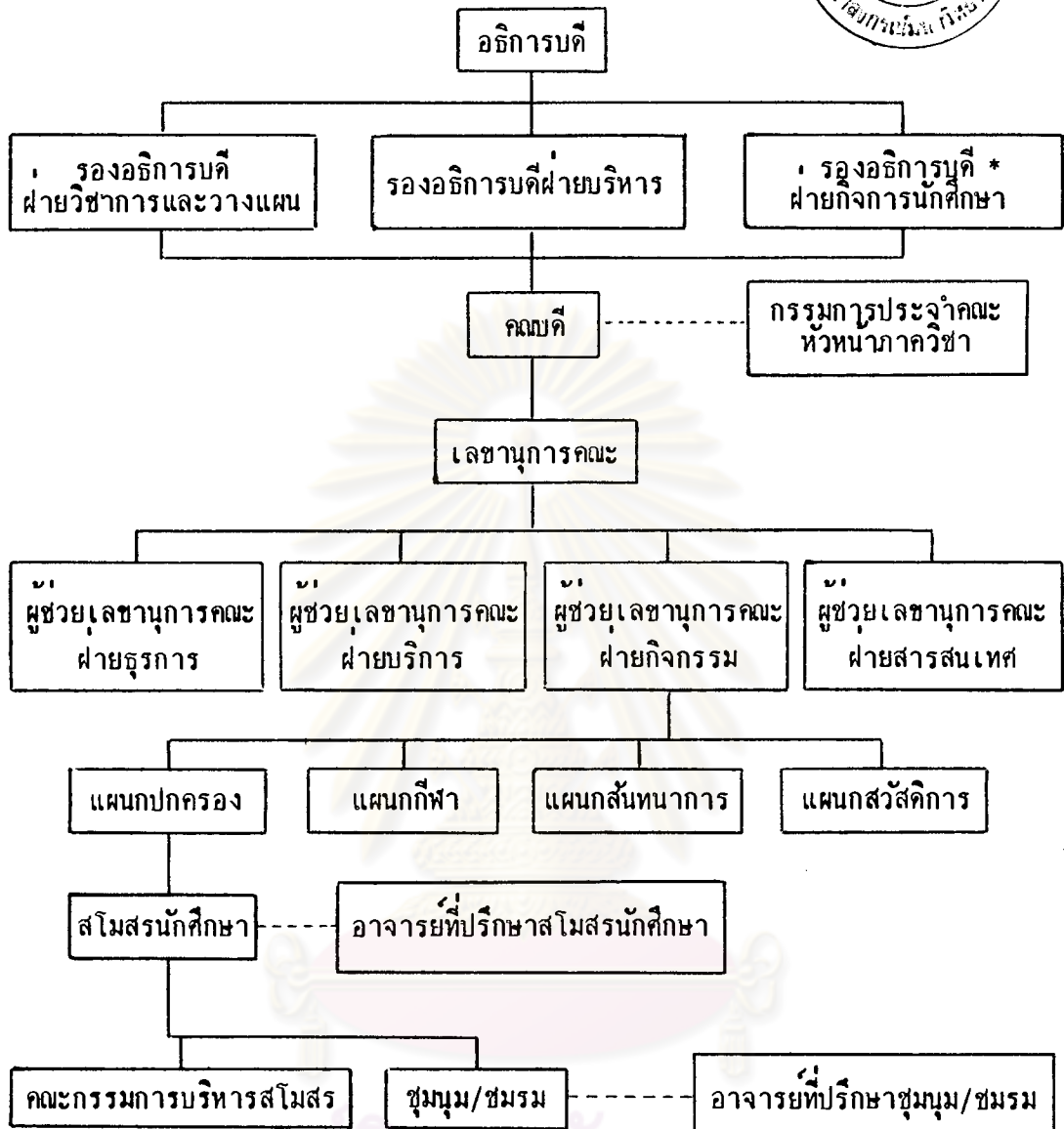
กรรมศาสตร์ จัดกิจกรรมเน้นทางด้านศิลปกรรม และคณะนาฏศิลป์และดุริยางค์ ส่วนกิจกรรม
 ด้านอื่น ๆ แต่ละคณะวิชา จัดในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน

กิจกรรมนักศึกษาทุกด้านที่กล่าวมาคณะวิชาแต่ละคณะแยกกันจัด ยกเว้นกิจกรรม
 กีฬาที่เรียกว่า กีฬาบัวแสด ทุกคณะวิชาจะจัดรวมกันประมาณเดือน มกราคม ของทุกปี โดยแต่ละ
 คณะวิชาจะผลัดกันเป็นเจ้าภาพแต่ละปี ในการจัดเตรียมงานจะมีคณะกรรมการอำนวยการ ซึ่ง
 ประกอบด้วยนายสโมสรณ์นักศึกษาของแต่ละคณะวิชาาร่วมกันเป็นกรรมการ โดยมีคณาจารย์ที่
 ปรีชาของคณะกรรมการอำนวยการซึ่งประกอบด้วยอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรม นักศึกษาของคณะ
 วิชาต่าง ๆ ใต้แบ่งงานเป็นแผนกต่าง ๆ เช่น แผนกวิธีการและขบวนการพาเหรด แผนกจัด
 การแข่งขัน แผนกรางวัล แผนกสูติบัตร เป็นต้น โดยแต่ละแผนกจะมีตัวแทนนักศึกษาแต่ละ
 คณะวิชาาร่วมเป็นคณะอนุกรรมการด้วย

กีฬาบัวแสดที่กล่าวมานั้นนับ เป็นกิจกรรมประเพณีของนักศึกษาระดับปริญญาตรีทุก
 คณะวิชาในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา เป็นกิจกรรมที่นักศึกษาส่วนมากมีความสนใจและ
 กระตือรือร้นเข้าร่วมกิจกรรมอย่างพร้อมเพรียงยิ่ง และการจัดกิจกรรมดังกล่าวในแต่ละปีที่ผ่านมา
 มาประสบความสำเร็จด้วยดี สถาบันแห่งนี้ถือว่า กีฬาบัวแสด เป็นกิจกรรมที่ควรได้รับการสนับสนุน
 และรักษาไว้ให้คงคู่สถาบันต่อไป (บุญโปร่ง บัวแถม, สัมภาษณ์)

4. โครงสร้างการบริหารกิจการนักศึกษา

การดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษานั้น ในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษานั้น
 ประกอบด้วยองค์กรผู้ทำหน้าที่บริหารและดำเนินงาน 2 ฝ่ายด้วยกัน คือ ฝ่ายอาจารย์ซึ่งประกอบ
 ด้วย อธิการบดี รองอธิการบดี ผู้อำนวยการกองบริการ คณบดี กรรมการคณะ หัวหน้าภาควิชา
 เลขานุการคณะ ผู้ช่วยเลขานุการคณะฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา หัวหน้าแผนกปกครอง และสโมสร
 ณ์นักศึกษา ตามแผนภูมิต่อไปนี้

*วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาไม่มีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งนี้ นับตั้งแต่ได้รับการยกฐานะให้เป็นสถาบันอุดมศึกษา ตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา พ.ศ. 2518 จนถึงปัจจุบัน

จากแผนภูมิโครงสร้างการบริหารกิจการศึกษาคงกล่าว บุคลากรที่มีส่วนสำคัญในการจัดและดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษา มี ผู้ช่วยเลขาธิการคณะฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาสโมสรนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาชมรม คณะกรรมการบริหารสโมสร ในแต่ละตำแหน่ง มีการกำหนดคุณสมบัติไว้ดังนี้

ผู้ช่วยเลขานุการฝ่ายกิจกรรม ผู้ดำรงตำแหน่งนี้ให้แต่งตั้งจากคณาจารย์ประจำของคณะวิชา มีคุณสมบัติ คือ มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการจัด และ ดำเนินงานกิจกรรม นักศึกษามาก่อน ผู้แต่งตั้ง คือ คณบดี ตำแหน่งนี้ไม่มีกำหนดวาระ

อาจารย์ที่ปรึกษาสโมสรนักศึกษา ผู้ดำรงตำแหน่งนี้ให้แต่งตั้งจากคณาจารย์ประจำของคณะวิชา มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยเลขานุการคณะฝ่ายกิจกรรม ซึ่งวิทยาลัยเป็นผู้แต่งตั้ง มีกำหนดวาระให้ดำรงตำแหน่ง 1 ปี

อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมชุมนุมหรือชมรม ผู้ดำรงตำแหน่งนี้ให้แต่งตั้งจากคณาจารย์ประจำของคณะวิชา มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยเลขานุการคณะฝ่ายกิจกรรม และอาจารย์ที่ปรึกษาสโมสร วิทยาลัยเป็นผู้แต่งตั้งโดยการเสนอแนะของคณะกรรมการบริหารสโมสร มีกำหนดวาระให้ดำรงตำแหน่ง 1 ปี

คณะกรรมการบริหารสโมสร ประกอบด้วย นายสโมสร อุปนายกคนที่ 1 อุปนายกคนที่ 2 เหนือญิก เลขานุการ ประธานกิจกรรม และ ผู้แทนสโมสรนักศึกษา จากคณะวิชา คณะละ 3 คน เป็นกรรมการ ทุกตำแหน่งได้มาโดยการเลือกตั้ง ผู้ที่จะดำรงตำแหน่งดังกล่าวจะต้องมีคุณสมบัติดังนี้ คือ

1. ต้องเป็นนักศึกษาของวิทยาลัยปัจจุบัน และเป็นสมาชิกของสโมสร
2. ต้องเป็นนักศึกษาที่มีความประพฤติเรียบร้อย ไม่เคยถูกสั่งลงโทษ หรือ

เคยถูกสั่งพักการศึกษา

3. ต้องไม่ลาพักการศึกษาในปีการศึกษานั้น ๆ
4. ต้องไม่ดำรงตำแหน่งเดียวกันเกินกว่า 2 วาระติดต่อกัน (วาระละ 1 ปี)
5. และ ต้องไม่ดำรงตำแหน่งมากกว่า 1 ตำแหน่ง ในขณะเดียวกัน

ชุมนุมหรือชมรม การจัดตั้งชุมนุมหรือชมรมในวิทยาลัย เทคโนโลยีและอาชีวศึกษาอาจทำได้ เมื่อนักศึกษาที่มีความสนใจ ความสามารถ ความถนัดในกิจกรรมบางอย่างคล้ายคลึงกัน อาจรวมกลุ่มกันจัดตั้งเป็นชุมนุมหรือชมรมได้ โดยมีแนวสำหรับปฏิบัติดังนี้

1. ต้องมีสมาชิกรวมกันไม่น้อยกว่า 40 คน
2. ต้องกำหนดวัตถุประสงค์และโครงการชุมนุมหรือชมรมตลอดปี
3. ต้องมีอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างน้อย 1 คน

4. ต้องมีคณะกรรมการบริหารของชุมนุมหรือชมรม
5. การจัดตั้งต้องจัดทำภายใน 60 วันหลังจากเปิดเรียนภาคต้นปีการศึกษา
6. ให้ผู้ที่จะเป็นประธานชุมนุมหรือชมรม ยื่นเรื่องเสนอต่อกรรมการบริหารสโมสร เพื่อขอจัดตั้งชุมนุมหรือชมรมเพื่อนำเสนอวิทยาลัยอนุญาตจัดตั้งต่อไป (ศรีเครือ โทวาทอง, บุญโปร่ง บุญเข้ม, สัมภาษณ์)

5. งบประมาณสำหรับกิจกรรมนักศึกษา

งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษา ในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ได้มาจากรายได้ของสโมสรนักศึกษา ซึ่งได้มาจากส่วนต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ

1. เงินค่ากิจกรรมที่เรียกเก็บจากนักศึกษา

เนื่องจากวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา กำลังอยู่ในระหว่างการจัดตั้งระเบียบว่าด้วยสโมสรนักศึกษาระดับปริญญา (ดูรายละเอียดในภาคผนวก) เช่นเดียวกัน ระเบียบการเงินสโมสรนักศึกษากำลังอยู่ในระหว่างจัดตั้ง

เงินค่ากิจกรรมที่เรียกเก็บจากนักศึกษาข้างต้นนั้น ตามระเบียบการเงินสโมสรนักศึกษาของวิทยาลัย ให้นำเงินดังกล่าวจัดสรรเป็นเงินงบประมาณประเภทต่าง ๆ เพื่อไว้ใช้จ่ายสำหรับการดำเนินงานในกิจกรรมต่าง ๆ ที่จำเป็น และประหยัด ในอันที่จะให้เกิดประโยชน์ในด้านสังคม วัฒนธรรม ประเพณี การกีฬา และวิชาชีพแก่นักศึกษาส่วนรวมในฐานสมาชิก โดยแบ่งเป็นเงินงบประมาณ คือ เงินที่ได้จัดสรรไว้สำหรับการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารคณะกรรมการต่าง ๆ จำนวน 30% และเงินอุดหนุนสโมสรนักศึกษาระดับคณะ จำนวน 50% ของจำนวนที่จัดเก็บแต่ละปี และเป็นเงินงบกลาง คือ เงินค่าบำรุงสโมสรที่จัดสรรไว้ จำนวน 20% ของจำนวนเงินที่จัดเก็บแต่ละปี สำหรับดำเนินงานของสโมสรในเมื่อเกิดความจำเป็นหลังจากการพิจารณาจัดสรรงบประมาณตามระเบียบดังกล่าว และไม่มีเงินงบประมาณ หรือเงินประเภทอื่นใดจะนำมาใช้จ่ายได้

2. เงินที่ได้รับจากการบริจาค

6. ปัญหาในการจัดกิจกรรมนักศึกษา

ปัญหาการจัดกิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษานั้น จาก การสัมภาษณ์อาจารย์ฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาคณะวิชาต่าง ๆ ในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา พอสรุปปัญหาการจัดกิจกรรมนักศึกษาได้ดังนี้

1. ปัญหาขาดกฎระเบียบที่เอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรม กล่าวคือ วิทยาลัย ไม่มีระเบียบเกี่ยวกับสโมสรนักศึกษา สำหรับใช้ในการดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษาเช่นเดียวกับ สถาบันอุดมศึกษาทั่วไป การจัดกิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัยจึงจัดได้ไม่สมบูรณ์แบบ เท่าที่จัดอยู่ในปัจจุบันเป็นการจัดเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้า เกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาที่ควรส่งเสริมให้มีใน สถานศึกษา

2. ปัญหางบประมาณ ปัญหานี้มักมีอยู่ในทุกสถาบันการศึกษาของไทย ทั้งนี้เพราะอาจเนื่องมาจากฐานะ เศรษฐกิจของชาติเป็นสำคัญ แม้ว่างบประมาณทางการศึกษา ซึ่งรัฐให้การสนับสนุนนั้นจะค่อนข้างมากก็ตาม แต่ส่วนใหญ่จะเป็นงบประมาณทางด้าน การส่งเสริมทางวิชาการ อาคารสถานที่ และอื่น ๆ สำหรับทางด้านกิจกรรมนักศึกษา ผู้บริหาร การศึกษาในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ มักจะเห็นความสำคัญทางด้านนี้น้อย จึงจัดสรรงบประมาณที่จะ ใช้ในกิจกรรมนักศึกษาให้พอประมาณ ด้วยเหตุนี้กล่าว กิจกรรมนักศึกษาย่อมดำเนินไปด้วย ความซัดเซง และไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควร

3. ปัญหาขาดแคลนสถานที่ ปรากฏว่าคณะวิชาต่าง ๆ ในวิทยาลัยในปัจจุบัน ไม่มีแม้แต่สถานที่ที่จะตั้งคณะวิชาของตนเอง เท่าที่ดำเนินการอยู่ใคอาศัยสถานที่ของวิทยาเขต ดำเนินการสอนในปัจจุบัน ดังนั้น คณะวิชาจึงมีปัญหาด้านสถานที่สำหรับจัดกิจกรรมเป็น อย่างมาก

4. ปัญหาขาดแคลนอุปกรณ์ ปัญหานี้สืบเนื่องมาจากปัญหาด้านงบประมาณ เมื่องบประมาณมีน้อย การที่จะจัดหาอุปกรณ์ เช่น เอกสารวัสดุ ครุภัณฑ์ สำหรับกิจกรรมทาง ด้านวิชาการ อุปกรณ์การกีฬา งบประมาณที่ใช้ในการฝึกซ้อมนักกีฬา การเชียร์ ยานพาหนะ สำหรับกิจกรรมทางด้านการกีฬา ฯลฯ สำหรับจัดกิจกรรมใหม่เพียงพอที่จะดำเนินการ จึงเป็นเรื่อง ที่ค่อนข้างยาก

5. ปัญหาขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ มีความสนใจในกิจกรรมนักศึกษา เช่น อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนักศึกษา บางคณะวิชามีอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนักศึกษาเพียง 2 คน ก็มี ทางคณะวิชาได้พยายามแก้ปัญหาเฉพาะหน้าโดยการขอร้องหัวหน้าภาควิชามาช่วยทำหน้าที่ อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนักศึกษา ในกิจกรรมที่กลุ่มนักศึกษาในภาควิชาของตนจัดทำ ปัญหาค่านี้นับเป็นปัญหาสำคัญที่สุดในการจัดกิจกรรมนักศึกษาที่วิทยาลัยประสบอยู่ (บุญโปรง บัวเข้ม, วัลลภ นิมนานนท์, มณฑา พลอาสา, เกื้อจิต วิเชียรกุล และ พันทิพา สุขปราณี, สัมภาษณ์)

จากการศึกษาปัญหากิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาค้นต่าง ๆ เพื่อเปรียบเทียบกับการจัดกิจกรรมนักศึกษาในสถาบันระดับอุดมศึกษา ที่ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสารงานวิจัย และบทความต่าง ๆ แล้ว จะพบว่าทุกสถาบันประสบปัญหาคล้ายคลึงกัน และที่แตกต่างกันอย่างสำคัญก็คือ สถาบันอุดมศึกษาทั้งหลายมีระเบียบเกี่ยวกับสโมสรนักศึกษา หรือองค์การนักศึกษา เป็นของสถาบันเพื่อการดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษา ซึ่งจะทำให้สโมสรนักศึกษา หรือองค์การนักศึกษา เป็นหน่วยงานที่ถูกต้องตามกฎหมาย ส่วนวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ยังไม่มีระเบียบสโมสรนักศึกษา หรือองค์การนักศึกษา จึงเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานด้านกิจกรรมนักศึกษาอย่างแท้จริง ทั้งนี้เพราะไม่มีระเบียบดังกล่าวรองรับฐานะของสโมสรนักศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนักศึกษา มีทั้งผลงานวิจัยต่างประเทศและภายในประเทศ สำหรับในต่างประเทศส่วนใหญ่เป็นผลงานวิจัยเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาในสหรัฐอเมริกา ส่วนภายในประเทศเป็นผลงานวิจัยเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา และวิทยาลัยครู

งานวิจัยในต่างประเทศ

เกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาในต่างประเทศ ได้มีผู้ศึกษาไว้ดังนี้

Harrold (1967 : 2782 - A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการควบคุมการจัดกิจกรรมนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของสหรัฐอเมริกา ผลการศึกษาพบว่า การศึกษาในระดับ

อุดมศึกษาของสหรัฐอเมริกาได้ใช้เวลาส่วนใหญ่ควบคุมการจัดกิจกรรมเป็นหลักสูตรของนักศึกษา จึงเป็นการศึกษาเพื่อเกณฑ์ในการควบคุมกิจกรรมนักศึกษา พอสรุปเป็นแนวคิดได้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมนักศึกษา ต้องพัฒนาบุคลิกภาพทุกด้านของนักศึกษา
2. การควบคุมสิ่งใด ต้องส่งเสริมวัตถุประสงค์ของสิ่งนั้น
3. นโยบายการควบคุมและตัดสินขึ้นอยู่กับเหตุผลด้านศีลธรรมและภูมิหลังทางการศึกษา ไม่ขึ้นกับกฎเกณฑ์ของมหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยไม่ควรใช้อำนาจตามกฎหมายเกณฑ์ นอกจากมีความขัดแย้งกันมากระหว่างกิจกรรมกับวัตถุประสงค์ทางการศึกษา
4. ควรกำหนดขอบเขตในการควบคุมกิจกรรมไว้อย่างกว้าง ๆ ยืดหยุ่นได้
5. ในด้านการควบคุมถือว่านักศึกษาต้องมีความรับผิดชอบต่อมหาวิทยาลัยด้วย
6. ควรอธิบายหลักเกณฑ์ในการควบคุมกิจกรรมของนักศึกษา
7. เกณฑ์การควบคุมกิจกรรมนักศึกษา ควรมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามสภาพ-
การณที่เกิดขึ้น

นอกจากการควบคุมการจัดกิจกรรมนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาแล้ว Shepler (1970 : 3303 - A) ยังได้ศึกษาการเปลี่ยนแปลงเจตคติ ค่านิยม และองค์ประกอบที่คัดเลือกในสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวกับวิทยาลัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเปลี่ยนแปลงระหว่างนักศึกษาปีที่ 1 โดยใช้กลุ่มประชากร คือ นักศึกษาปีที่ 1 ของคณะศิลปศาสตร์ ในวิทยาลัยประเทศสหรัฐอเมริกา จำนวน 200 คน ใช้แบบวัดบุคลิกภาพ ทำการวัด 2 ครั้ง คือ ตอนปฐมนิเทศ และตอนสิ้นภาคปลาย เพื่อศึกษาว่ามีการเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพหรือไม่ ผลการวิจัยพบว่า มีการเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพบ้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งประสบการณ์ทางด้านกิจกรรมนักศึกษา มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของนักศึกษาใหม่มากกว่าประสบการณ์ด้านการเรียน

ในปี 1974 Elmer (1974 : 1882 - A) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษา อาจารย์และสมาชิกสภาวิทยาลัยเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนักศึกษาของวิทยาลัยชุมชนในรัฐเวอร์จิเนีย โดยมีความมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษา อาจารย์และสมาชิกสภาวิทยาลัย เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนักศึกษา 5 ประเภท คือ การปกครองนักศึกษา กิจกรรมการพิมพ์ การจัดองค์กร กิจกรรมเกี่ยวกับความสนใจพิเศษ และ การบริการชุมชน

กลุ่มตัวอย่างมาจากวิทยาลัยชุมชน 5 แห่ง เป็นนักศึกษาร้อยละสิบ อาจารย์ร้อยละสิบห้า และสมาชิกสภาวิทยาลัยทั้งหมด พบว่า คณะกรรมการที่เข้ามาเป็นผู้ปกครองนักศึกษาควรมาจากการเลือกตั้ง องค์กรนักศึกษาควรมีรูปแบบการจัดเหมือนกัน กิจกรรมการพิมพ์ ควรเป็นการออกหนังสือพิมพ์ วารสาร กิจกรรมเกี่ยวกับความสนใจพิเศษจัดแตกต่างกันมากในแต่ละวิทยาลัย ส่วนกิจกรรมบริการชุมชน ทุกวิทยาลัยทำไม่ได้ตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ สำหรับข้อเสนอแนะของผู้วิจัยมี คณะกรรมการปกครองนักศึกษาคควรรู้ และเข้าใจบทบาทของตนให้มากกว่านี้ ทางวิทยาลัยควรประชาสัมพันธ์กิจกรรมให้มาก โครงการของสภานักศึกษา ควรได้รับคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านการจัดองค์การ และกิจกรรมที่เกี่ยวกับการบริการชุมชนควรมีการอบรม และให้ความรู้แก่นักศึกษาโดยเฉพาะ

ส่วน Paul E. (1980 : 4372 - A) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีส่วนสนับสนุน การเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาสายอาชีพในวิทยาลัยชุมชน รัฐอิลลินอยส์ โดยส่งแบบสอบถาม จำนวน 214 ชุด ไปยังวิทยาลัย 9 แห่ง ที่เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง และได้รับแบบสอบถามคืนร้อยละ 95 ผลการศึกษาพบว่า การที่นักศึกษาไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม เพราะทำงานนอกวิทยาลัย ไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม ไม่ได้เข้าร่วมเพราะกิจกรรมบางอย่างไม่น่าสนใจ ไม่ได้เข้าร่วมเพราะมีความเชื่อว่านายจ้างยอมให้ความสำคัญต่อกิจกรรมเช่น- นั้นน้อยกว่าการจ้าง และความคิดเห็นของนักศึกษาทั่วไปต่อกิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัยดังกล่าวแตกต่างกัน นอกจากนั้นยังได้เสนอแนะไว้บางประการ เช่น การจัดกิจกรรมนักศึกษา ควรกำหนด ปฏิทินการจัดไว้ ความสัมพันธ์ระหว่างการเข้าร่วมกิจกรรม และการทำงานของนักศึกษา ควรได้รับการศึกษาและเตรียมการไว้ให้พร้อม

งานวิจัยในประเทศ

สำหรับประเทศไทยมีผู้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาไว้พอประมวลได้ดังนี้

ในปี พ.ศ. 2517 ธันนาภรณ์ เสนาลักษณ์ (2517 : 70 - 75) ได้ศึกษาการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของวิทยาลัยอาชีวศึกษาของรัฐบาลในกรุงเทพมหานคร โดยสัมภาษณ์ประชากร คือ ผู้อำนวยการวิทยาลัย จำนวน 13 คน ผลการวิจัยพบว่า ความคิดริเริ่มในการจัดกิจกรรมได้มาจากบุคคลหลายฝ่าย ทั้งในและนอกสถานศึกษา และได้จากผู้เรียนมากที่สุด อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นบุคคลที่สำคัญที่มีส่วนรับรู้ในการจัดกิจกรรม การขาดมนุษยสัมพันธ์

ระหว่างผู้เรียน อาจารย์ที่ปรึกษา และผู้บริหาร ตลอดจนความรู้ที่ถูกต้องในการจัดกิจกรรม อาจจะเป็นสาเหตุหนึ่งของการเกิดกรณีพิพาทในสถานศึกษา และมีปัญหาบางประการในการจัดกิจกรรม เช่น การจัดหาเงิน สถานที่ เวลา เป็นต้น

ด้านบริหารกิจการนักศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาของวิทยาลัย อาชีวศึกษานั้น/ สิริ รอดบุญธรรม (2517 : 227 - 233) ได้ศึกษาการบริหารกิจการนักศึกษาของวิทยาลัยในสังกัดกรมอาชีวศึกษา โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง คือ ครู อาจารย์ และ ผู้บริหาร จำนวน 144 คน และนักศึกษา จำนวน 444 คน ผลการวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมนักศึกษาได้รับความร่วมมือจากวิทยาลัย ครู อาจารย์ แต่สำหรับนักศึกษาด้วยกันได้รับความร่วมมือน้อย การจัดกิจกรรมนอกสถานศึกษา เช่น การแข่งขันกีฬา ยังจัดกันน้อย

งานวิจัยของ รัชนาภรณ์ เสนาลักษณ์ และ สิริ รอดบุญธรรม ซึ่งได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาด้วยกัน และศึกษาวิจัยในปีเดียวกัน คือ ปี 2517 นั้น การวิจัยของบุคคลทั้งสองส่วนใหญ่แตกต่างกัน กล่าวคือ รัชนาภรณ์ เสนาลักษณ์ ศึกษาเฉพาะการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือกิจกรรมนักศึกษา ซึ่งเป็นเพียงหน่วยงานหน่วยหนึ่งของงานกิจการนักศึกษา ส่วน สิริ รอดบุญธรรม ศึกษาด้านการบริหารกิจการนักศึกษา เป็นการศึกษางานกิจการนักศึกษาทั่วไป เช่น การปฐมนิเทศ การแนะแนว การบริการจัดหาทุน กิจกรรมนักศึกษา ฯลฯ

ในปีเดียวกัน อนันต์ ภูมวรรณ (2517 : 108) ได้ศึกษาการจัดกิจกรรมนิสิตในวิทยาลัยวิชาการศึกษา โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง คือ นิสิตชั้นปีที่ 4 จำนวน 323 คน และอาจารย์ จำนวน 42 คน ผลการศึกษาพบว่า นิสิตและอาจารย์มีความเห็นตรงกันว่ากิจกรรมที่ดำเนินการอยู่นั้นประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย ด้านการดำเนินงาน อาจารย์มีความเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์พอใช้ ส่วนนิสิตมีความเห็นว่ายังไม่อยู่ในเกณฑ์ดี ประเภทของกิจกรรมที่นิสิตสนใจมากที่สุด คือ กิจกรรมทางวิชาการ กีฬา พัฒนาชุมชน และวัฒนธรรม ในด้านการประเมินผลกิจกรรมนั้นทั้งนิสิตและอาจารย์เห็นว่าไม่ค่อยมีการประเมินผล และปัญหาที่พบมากที่สุดในการจัดกิจกรรม คือ งบประมาณไม่เพียงพอ ขาดการวางแผนงานที่ดี และไม่คอยได้รับความร่วมมือจากอาจารย์ที่ปรึกษา

ต่อมาปี 2522 ประคัม นิลพั่งงา (2522 : 126 - 129) ได้ศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัยครูส่วนกลาง โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจากอาจารย์และนักศึกษาในวิทยาลัยครูส่วนกลาง คือ อาจารย์ จำนวน 204 คน นักศึกษา จำนวน 720 คน ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาในวิทยาลัยครูส่วนกลางเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาค้นคว้าโครงการนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา สถานที่ อุปกรณ์ วัตถุประสงค์ กิจกรรมที่จัดและการประเมินผล รวม 6 ด้าน ไม่แตกต่างกัน แต่ความคิดเห็นของกลุ่มอาจารย์และนักศึกษาในแต่ละวิทยาลัยครูเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาแตกต่างกันในทุกด้าน

สามารถ คงสะอาด (2522 : 159 - 163) ได้ศึกษาเรื่องเดียวกับ ประคัม นิลพั่งงา โดยศึกษาวิทยาลัยครูภาคใต้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ อาจารย์ และนักศึกษาในวิทยาลัยครูภาคใต้ มีจำนวน 638 คน เป็นอาจารย์ 128 คน เป็นนักศึกษา 510 คน ศึกษา 4 ด้าน คือ ด้านการบรรลุวัตถุประสงค์ ด้านการดำเนินงาน ด้านความต้องการ และด้านปัญหา ซึ่งศึกษาเหมือนกับ ประคัม นิลพั่งงา 1 ด้าน คือ ด้านการบรรลุวัตถุประสงค์ ส่วนอีก 3 ด้าน ศึกษาแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา ในวิทยาลัยครูภาคใต้ 4 ด้าน ไม่แตกต่างกันในทุก ๆ ด้าน สำหรับความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาในวิทยาลัยครูแต่ละแห่ง ไม่แตกต่างกัน ปัญหาในการจัดกิจกรรมนักศึกษา คือ ความร่วมมือของนักศึกษาต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษามีน้อย และความล่าช้าในการอนุมัติเบิกจ่ายเงิน

ต่อมา/รัชนี คำแสน (2523 : 151 - 157) ได้ศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัยครูภาคเหนือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ อาจารย์และนักศึกษาในวิทยาลัยครูภาคเหนือ มีจำนวน 737 คน เป็นอาจารย์ 167 คน และนักศึกษา 570 คน ศึกษา 4 ด้าน คือ วัตถุประสงค์ของกิจกรรมนักศึกษา ลักษณะกิจกรรมที่จัด การดำเนินงานกิจกรรม และปัญหาในการจัดและดำเนินงานกิจกรรม ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา มีแตกต่างกันในด้านลักษณะกิจกรรมที่จัด และปัญหาในการจัดและดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษา ส่วนด้านวัตถุประสงค์ อาจารย์และนักศึกษา มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน กิจกรรมที่จัดมาก ได้แก่ กิจกรรมทางด้านพลานามัย กีฬา และสหวิทยาการ ด้าน

การบำเพ็ญประโยชน์ ส่วนด้านที่จัดน้อย คือ ด้านบริการและสวัสดิการ สำหรับปัญหาในการจัดกิจกรรมตามการจัดลำดับความสำคัญ คือ นักศึกษาไม่เข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา อาจารย์ไม่เข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา และการประเมินผลกิจกรรมไม่เหมาะสม และไม่มีการนำผลการประเมินผลมาใช้ในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมนักศึกษา /

ขณะเดียวกันนี้ ชูชีพ พุทธประเสริฐ (2523 : 169 - 173) ศึกษาเรื่องเดียวกัน แต่เป็นกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันตก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ อาจารย์และนักศึกษาในวิทยาลัยครูภาคตะวันตก จำนวน 745 คน เป็นอาจารย์ 195 คน และนักศึกษา 650 คน ศึกษา 4 ด้าน เหมือนกับ รัชนี้ คำแสน ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาแตกต่างกันในด้านลักษณะกิจกรรมที่จัด และด้านปัญหาในการจัดและดำเนินงานกิจกรรม ส่วนด้านวัตถุประสงค์ อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน กิจกรรมที่จัดมากในวิทยาลัย ได้แก่ กิจกรรมทางด้านพละนามัย กีฬา และสหนาการ กิจกรรมที่จัดน้อยที่สุด คือ กิจกรรมด้านวิชาชีพครู สำหรับปัญหาในการจัดกิจกรรมตามการจัดลำดับความสำคัญ คือ นักศึกษาไม่เข้าร่วมกิจกรรม อาจารย์ไม่เข้าร่วมกิจกรรม ขาดงบประมาณ อุปกรณ์ สถานที่ และปัญหาการประเมินผลไม่เหมาะสม และไม่นำผลการประเมินผลมาใช้ในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมนักศึกษา

ต่อมาในปี พ.ศ. 2525 ชื่นอารมภ์ ภาวะพฤติ (2525 : 218 - 221) ได้ศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา ในวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 620 คน เป็นอาจารย์ 153 คน และนักศึกษา 467 คน ศึกษา 4 ด้าน เช่นเดียวกับ รัชมี คำแสน ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษามีแตกต่างกันเพียง 1 ด้าน คือ ด้านลักษณะกิจกรรมที่จัด ส่วนอีก 3 ด้าน ไม่แตกต่างกัน กิจกรรมที่จัดมากในวิทยาลัย ได้แก่ กิจกรรมด้านพละนามัย กีฬา สหนาการ และกิจกรรมบันเทิง สำหรับปัญหาในการจัดกิจกรรมตามการจัดลำดับความสำคัญ คือ นักศึกษาไม่เข้าร่วมกิจกรรม อาจารย์ไม่เข้าร่วมกิจกรรม และปัญหาการประเมินผลไม่เหมาะสมและไม่มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงกิจกรรมนักศึกษา

งานวิจัยของ รัชนี้ คำแสน, ชูชีพ พุทธประเสริฐ และ ชื่นอารมภ์ ภาวะพฤติ แม้จะวิจัยเรื่องเกี่ยวกับ ประดับ นิลพังกา และ สามารถ คงสะอาด โดยแยกศึกษากลุ่มวิทยาลัย

ครูภาคเหนือ ภาคตะวันตก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามลำดับนั้น ปรากฏว่าบุคคลทั้งสามศึกษาด้านต่าง ๆ ส่วนใหญ่แตกต่างกันไปจาก ประคัม นิลพั่งงา และ สามารถ คงสะอาด และเป็นที่น่าสังเกตว่าผลงานวิจัยของบุคคลทั้งสามส่วนใหญ่สอดคล้องกันทั้งในค่านิยมความคิดเห็น เช่น ค่านิยมกิจกรรมที่จัดมากในวิทยาลัยแต่ละกลุ่มตรงกัน คือ ค่านิยมพลาแนมัย กีฬา และสันตนาการ ทั้งในด้านการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา เช่น นักศึกษาไม่เข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา และการประเมินผลไม่เหมาะสมและไม่มีการนำผลการประเมินผลมาใช้ปรับปรุงกิจกรรมนักศึกษา เว้นแต่ผลงานวิจัยของ ชูชีพ พุทธิประเมธีรัฐ ที่มีปัญหาขาดงบประมาณ อุปกรณ์ และสถานที่ ซึ่งเป็นส่วนแตกต่างที่ค้นพบ

และในปี พ.ศ. 2523 เขียวลักษณ์ คัคโนภาส (2523 : 100 - 102) ได้ศึกษาการบริการนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ภาคใต้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ ผู้บริหาร และนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยภาคใต้ จำนวน 726 คน เป็นผู้บริหาร 78 คน และนิสิตนักศึกษา 648 คน ศึกษาประเภทของการบริการนิสิตนักศึกษา 8 ประเภท ได้แก่ ทะเบียนประวัติ บริการปรึกษาแนะแนว บริการอาหารและที่พักอาศัย บริการสุขภาพ กิจกรรมนิสิตนักศึกษา บริการทุนการศึกษา และการจัดหางานบริการวินัยนิสิตนักศึกษา และบริการอื่น ๆ ผลการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับกิจกรรมนิสิตนักศึกษา พบว่า ผู้บริหารและนักศึกษาเห็นว่าสภาพการใช้ และสภาพการจัดบริการประเภทกิจกรรมนิสิตนักศึกษา บริการส่วนมากอยู่ในระดับ "ได้ใช้น้อย" และ "สภาพการจัดไม่ดี" ยกเว้นการเลือกตั้งคณะกรรมการสโมสรนิสิตนักศึกษาโดยตรงที่อยู่ในระดับ "ได้ใช้มาก" และ "สภาพการจัดดี" ส่วนการให้นิสิตนักศึกษาวางแผนกันเองในการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ การส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาจัดกิจกรรมทั้งในและระหว่างสถานศึกษา และการประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ นักศึกษาเห็นว่ามี "สภาพการจัดดี"

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ (2525 : 53 - 60) ได้ศึกษากิจกรรมนักเรียน นิสิต และนักศึกษาในประเทศไทย โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจากสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ระดับวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย ผลการศึกษาในส่วนที่จัดส่วนใหญ่ คือ กิจกรรมกีฬา และนันทนาการ รองลงมา คือ กิจกรรมส่งเสริมวิชาการที่เอื้ออำนวยต่อวิชาชีพ สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการเข้าร่วมกิจกรรมตามความเห็นของนักศึกษา ได้แก่ ปัญหาการขาดแคลนงบประมาณ ขาดอุปกรณ์ ขาดการสนับสนุน และขาดความร่วมมือจาก

ผู้บริหารและสมาชิก สำหรับความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษา พบว่า ปัญหาการเข้าร่วมกลุ่มกิจกรรม คือ ปัญหาการขาดแคลนงบประมาณ กฎ ระเบียบ ของสถาบันไม่เอื้ออำนวยให้จัดกิจกรรม และการขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ด้านกิจกรรมนักศึกษา ส่วนผลการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนิสิตนักศึกษาในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาอื่น ๆ ส่วนใหญ่คล้ายคลึงกับกิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา กล่าวคือ กิจกรรมที่จัดในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาอื่น ๆ ส่วนใหญ่จัดกิจกรรมกีฬา และนันทนาการ รองลงมากิจกรรมส่งเสริมวิชาการต่าง ๆ กิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมไทย และกิจกรรมส่งเสริมอาชีพ สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการเข้าร่วมกิจกรรม ส่วนใหญ่ตรงกัน คือ ขาดแคลนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ ขาดบุคลากร และขาดการสนับสนุน

จากงานวิจัยเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา ซึ่งส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษา และวิทยาลัยครูนั้น พบว่า งานวิจัยเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษาศึกษาหลักและกระบวนการจัดกิจกรรมทั่ว ๆ ไป ไม่ได้เน้นด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะ ส่วนงานวิจัยในวิทยาลัยครูนั้น นอกจากศึกษาหลักและกระบวนการจัดกิจกรรมทั่ว ๆ ไป แล้วยังได้เน้นในด้านต่าง ๆ โดยศึกษาอย่างละเอียดในแต่ละด้าน ซึ่งแตกต่างไปจากงานวิจัยกิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษา

สำหรับวิทยาลัยครูนั้นได้มีการวิจัยกิจกรรมนักศึกษาอย่างเต็มรูปทุกกลุ่มวิทยาลัยครู - ภาคต่าง ๆ ส่วนวิทยาลัยอาชีวศึกษาได้ศึกษามาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2517 ยังไม่มีผู้ใดศึกษากิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษาอย่างจริงจังหลังจากนั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อวิทยาลัยอาชีวศึกษาบางส่วน ได้รับการยกฐานะเป็นวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา พ.ศ. 2518 ซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาสามารถผลิตครูอาชีวศึกษา ระดับปริญญาตรี ดังนั้น จึงน่าจะได้มีการศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาในปัจจุบัน